

1980. AASTA SUVEOLÜMPIAMÄNGUDE ROLL EESTI RUUMIKULTUURI ARENGUS

Grete Tiigiste

Tartu Ülikooli kunstiajaloo osakonna magistrant

TEEMAPÜSTITUS

1980. aasta **suveolümpiamängud** korraldati Moskvas, **purjeregatt** toimus **Tallinnas**. Selle puhul võeti ette **programmiline linnauuendus**, mille käigus kerkisid mitmed märgilised hooned ning arhitektuuriobjektid, saades lahutamatuks osaks Tallinna linnapildist. Kokku valmis aastatel 1971–1979 üle 50 ehitise ja rajatise.

Käesolev **magistritöö** uurib nende arhitektuuriobjektide **mõju** linnaarengule ning disainile. Töö eesmärgiks on **kaardistada** olümpiamängude-aegne arhitektuur Tallinnas; tuua esile **arhitektide mälestuste** põhjal **legendaarsed interjöörid ja esemed**, millele hilisemas ruumiloomes viidati; analüüsida toonaste ehitiste ja rajatiste **mõju kaasajas**.

UURIMISKÜSIMUSED

1. **MILLISED OLID OLÜMPIAEGSED TELLIMUSED JA NENDE SISU?**
2. **KUIDAS ARHITEKTID JA SISEARHITEKTID MÄLETAVAD TOONASTE OBJEKTIDE PROJEKTEERIMIST JA TÖÖPROTSESSI?**
3. **MILLISED INTERJÖÖRID JA ESEMED SAID EESKUJUKS HILISEMALE RUUMILOOMELE?**
4. **MILLINE ON OLÜMPIARAJATISTE TÄHENDUS KAASAJAL VASTUOLULISE PÄRANDI RAAMIDES?**

UURIMISMEETODID JA ALLIKAD

1. **VISUAALNE ANALÜÜS:** töö arhitektuurijoonistega, hoonete ja ehitiste vaatlus, fotod ja audiovisuaalne materjal;
2. **VÖRDLEV ANALÜÜS:** eri allikate võrdlus, ajalookirjandus;
3. **TEKSTIANALÜÜS:** teaduskirjandus, biograafiad ja mälestused, rahvusvahelised uurimistööd, perioodika;
4. **TÖÖ ARHIIVIALLIKATEGA:** Eesti Arhitektuurimuuseum, Tallinna Linnaarhiiv, Tallinna Linnaplaneerimisamet, Rahvusarhiiv, Eesti Rahvusringhäälingu arhiiv.
5. **SUULINE AJALUGU:** intervjuud arhitektide ja sisearhitektidega, hoonete toonaste ja hilisemate kasutajatega.

Mart Kalm. **Eesti 20. sajandi arhitektuur**. Tallinn: Prisma Prindi Kirjastus, 2001.

Väljaanne **Architecture of the Games**, erinevad numbrid.

Dmitri Bruns. **Tallinna peaarhitekti mälestusi ja artikleid**. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2007.

Intervjuud arhitektide ja sisearhitektidega: Aulo Padar, Maile Grünberg, Raine Karp, Taimi Soo, Peep Jänes, Juta Lember jpt.

Sille Pihlak, Karen Jagodin. **Sisearhitekt Aulo Padar**. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2020.

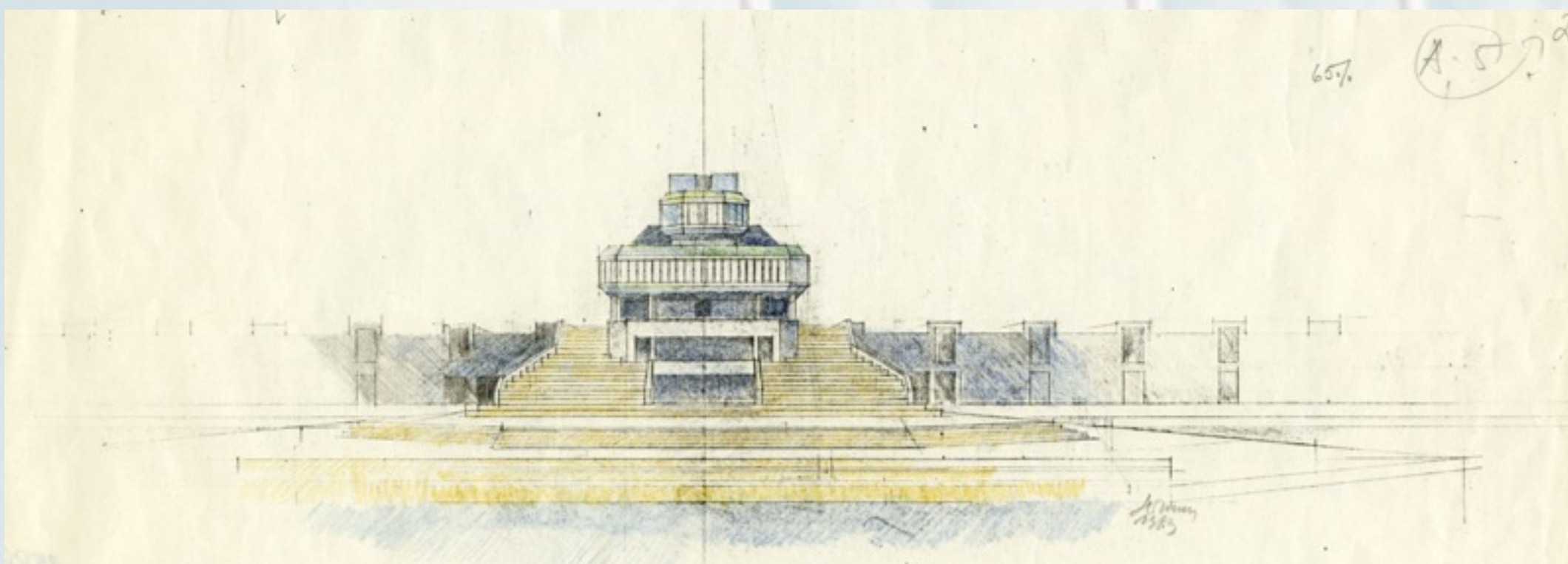
Mait Väljas, Mihkel Karu. **Arhitekt Peep Jänes**. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2012.

Raine Karp, Mait Väljas. **Arhitekt Raine Karp**. Tallinn: Eesti Arhitektuurimuuseum, 2016.

John Hargreaves. **Freedom for Catalonia?: Catalan Nationalism, Spanish Identity and the Barcelona Olympic Games**. Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

UURIMISTÖÖ ANALÜÜSI ÜLESEHITUS

I

Pirita purjespordikeskus (külg- ja eestvaade). Autor Avo-Himm Looveer. Allikas: Eesti Arhitektuurimuuseum

Pirita purjespordikeskuse interklubi, foto autor Johannes Külmet. Allikas: Eesti Arhitektuurimuuseum

II

Eesti merelaevanduse korterelamu Narva mnt 31. Miia Masso. Perspektiivvaade, fotorepro. Allikas: Eesti Arhitektuurimuuseum

III

Tallinna lennujaama uus reisiterminal, interjäär. Maile Grünberg. Allikas: Tallinna lennujaam.